

 Generalitat de Catalunya
**Departament
de Drets Socials**

© Departament de Drets Socials, 2022

AUTORIA | Associació Conexus. Atenció, Formació i Investigació Psicosocials - www.conexus.cat

DISSENY I MAQUETACIÓ | Inés Jiménez - www.cosasdelai.com

IMATGES DE COBERTA I INTERIOR | Totes les fotografies i imatges que conté aquesta publicació tenen autorització de reproducció (licències de Shutterstock, Creative Commons o permís explícit del les seves autores) o provenen de campanyes públiques.

AVÍS LEGAL

Aquesta obra es publica amb una llicència de Creative Commons Reconeixement-No-Comercial-Compartirigual 3.0.

Sou lliure de:

Compartir — copiar i redistribuir el material en qualsevol mitjà i format

Adaptar — remesclar, transformar i crear a partir del material

D'acord amb els termes següents:

Reconeixement — Heu de reconèixer l'autoria de manera apropiada, proporcionar un enllaç a la llicència i indicar si hi heu fet algun canvi. Podeu fer-ho de qualsevol manera raonable, però no d'una manera que suggereixi que el llicenciador us dona suport o patrocina l'ús que en feu.

NoComercial — No podeu utilitzar el material per a finalitats comercials.

Compartirigual — Si remescleu, transformeu o creeu a partir del material, heu de difondre les vostres creacions amb la mateixa llicència que l'obra original.

Podeu trobar aquesta i les altres obres que ha publicat el Departament de Drets Socials al [nostre catàleg de publicacions](#).

ÍNDEX

Presentació.....	4
1. Introducció	6
2. Objectiu de l'abordatge dels homes agressors.....	8
3. Rol dels professionals dels serveis socials bàsics en l'abordatge d'homes agressors.....	10
4. Els homes que exerceixen violències masclistes i la relació de treball amb ells	13
5. Els quatre passos de l'abordatge dels homes agressors	18
PAS 1. Identificar la violència masclista en els homes: indicadors i senyals	23
PAS 2. Preguntar als homes sobre la violència masclista.....	25
PAS 3. Motivar els homes agressors per a la derivació.....	29
PAS 4. Derivar els homes a un programa per a agressors	32
6. Llista de serveis de derivació.....	34
7. Bibliografia.....	39

PRESENTACIÓ

L'any 2020 la Direcció General de Serveis Socials va promoure la publicació del Dossier de formació. La perspectiva de gènere i l'atenció a les violències masclistes des dels serveis socials. Amb aquesta publicació no només es pretenia oferir un text de reflexió, sinó també d'aplicació pràctica, que encoratgés els professionals de les àrees bàsiques de serveis socials a actuar per prevenir les violències masclistes i respondre-hi. Després de constatar que la principal porta d'entrada en la detecció d'aquesta xacra, quant al nombre de casos, són les àrees bàsiques de serveis socials, la Direcció General de Serveis Socials ha considerat imprescindible fomentar el treball de formació del conjunt dels professionals, perquè tenim el deure de fer-ho i desitgem fer-ho. Per això volem acompanyar aquest treball amb eines, com ara el manual que us presentem. Aquesta publicació forma part d'una sèrie de textos que aborda la interrelació de la perspectiva de gènere amb altres eixos sobre les violències masclistes, els serveis socials bàsics i la detecció i derivació.

En concret, la finalitat d'aquest manual és aportar recursos pel que fa a la interrelació de la perspecti-

va de gènere i la figura dels homes que exerceixen violències masclistes. D'una banda, n'exposa la realitat des de l'arquetip dels homes que duen a terme aquest tipus de violències i, de l'altra, promou eines per abordar-les en el context d'assistència i ajuda.

Però que l'objectiu dels serveis bàsics de serveis socials sigui la detecció de casos i la posterior derivació de la dona als serveis especialitzats, no vol dir que no abordin la identificació de casos, la motivació i la derivació de l'home agressor perquè sigui tractat per voluntat pròpia, a fi de facilitar la reparació del dany que ha causat. La perspectiva de gènere no exclou la mirada i el treball integrador. Tot al contrari, en fa demanda. Aquest manual vol contribuir en la formació dels i les professionals de les àrees bàsiques de serveis socials, sobretot en aquesta realitat tan complexa i sensible.

Agraïm als professionals d'aquest àmbit la seva tasca i el repte que comporta abordar les violències masclistes en relació amb els homes que les exerceixen, tant en la detecció com a l'hora de fer-ne la derivació. La Direcció General de Serveis Socials està a la vostra disposició i us ofereix ajut mitjançant aquest manual.

Josep Maria Forné i Febrer

Director general de Serveis Socials

1

INTRODUCCIÓ

Arran de la publicació del Dossier de Formació. La perspectiva de gènere i atenció a les violències masclistes dels serveis socials, la Direcció General de Serveis Socials ha impulsat un seguit de manuals que aborden la interrelació de la perspectiva de gènere amb altres eixos.

Les violències masclistes són un fenomen de naturalesa multicausal i multidimensional que s'emmarquen en un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones. Els serveis per a l'abordatge i la recuperació de les dones que pateixen violències masclistes són essencials, però també cal atendre aquests homes per evitar futures agressions.

Els serveis per a l'abordatge i la recuperació de les dones que pateixen violències masclistes són essencials, però també cal atendre aquests homes per evitar futures agressions. S'ha de combatre la violència des de l'arrel, per això és necessari fer-hi un treball específic.

S'ha de combatre la violència des de l'arrel, per això és necessari fer-hi un treball específic, a fi de complementar el suport que es dona a les dones i als infants supervivents i aconseguir un abordatge integral de les violències masclistes.

En aquest sentit, és especialment important dotar d'eines de detecció i abordatge els serveis públics d'atenció generalista com ara els serveis socials, educatius, policials i de salut, que sovint atenen les víctimes i els agressors en el mateix servei. Així doncs, la finalitat d'aquest manual és aportar recursos per al col·lectiu de professionals dels serveis socials que atenen els homes que exerceixen violències masclistes.

Tot i que la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, defineix diferents àmbits en què es produeixen les violències masclistes més enllà del de la parella, en aquest manual es farà referència únicament a les violències exercides contra la parella o exparella i, dins d'aquest marc, contra els fills i filles.

Les violències masclistes són un fenomen de naturalesa multicausal i multidimensional que s'emmarquen en un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones.

2

2

OBJECTIU DE L'ABORDATGE DELS HOMES AGRESSORS

La principal raó i l'objectiu fonamental de l'abordatge d'homes que exerceixen violències masclistes és el d'augmentar la seguretat i el benestar de les víctimes i supervivents, dones i filles i fills, i cada pas i acció en el procés s'ha de guiar per aquest objectiu. Això és així tant per a la detecció i l'abordatge inicial en serveis bàsics (socials, de salut, de protecció a la infància, policials, etc.) com en serveis específics, concretament els programes per a agressors.

L'abordatge d'homes que exerceixen violència masclista pot ajudar a reduir-la si es fa de manera adequada, ja sigui mitjançant la mateixa intervenció amb l'home en el mateix servei bàsic social o de salut a què s'hagi dirigit, o a partir de l'acompanyament i la derivació a un servei especialitzat. La detecció de la violència a través de l'home també possibilita abordar el tema amb la dona víctima o supervivent i les seves filles i fills, per oferir-los suport i assistència especialitzada i per promoure mesures de seguretat que puguin millorar-ne la situació, fins i tot en el cas que amb l'home no s'aconsegueixi cap canvi.

El fet de preguntar per la violència exercida envia un missatge clar que es tracta d'un tema important i del qual l'home és responsable, obre la porta a futures converses i revelacions i suposa una oportu-

nitat per informar l'home sobre el tema, encara que aquest no exerceixi violència o no la reconegui.

Finalment, fomentar l'abordatge dels homes agressors també contribueix al fet que la mirada sobre les violències masclistes en els àmbits professional i social consideri cada vegada més els homes que exerceixen la violència com a responsables d'aquesta i deixi d'invisibilitzar-los, sense perdre de vista que el centre dels nostres esforços ha de ser els drets i les necessitats de les dones que pateixen violències masclistes i supervivents.

Aquest document es basa en la guia per a professionals de primera línia en l'abordatge de la violència de masclista en homes, que es va elaborar en el marc del projecte de recerca europeu ENGAGE (cofinançat per la Comissió Europea i coordinat per l'Associació Conexus. Atenció, Formació i Investigació Psicosocials).

La principal raó i l'objectiu fonamental de l'abordatge d'homes que exerceixen violències masclistes és augmentar la seguretat i el benestar de les víctimes i supervivents, dones i filles i fills, i cada pas i acció en el procés respon a aquest objectiu.

13

3

ROL DELS PROFESSIONALS DELS SERVEIS SOCIALS BÀSICS EN L'ABORDATGE D'HOMES AGRESSORS

Com a professionals dels serveis socials bàsics podeu entrar en contacte amb homes violents o abusius de les maneres següents:

➤ **Homes com a usuaris:**

alguns homes poden revelar-ne el comportament abusiu i demanar ajuda, altres es presenten com a víctimes de la violència de la seva parella (dona), però la majoria no parlen de la violència exercida.

➤ **Homes com a parelles d'usuàries:**

alguns homes insisteixen a acompanyar les seves parelles a les visites o a parlar-ne.

➤ **Homes com a pares de persones usuàries joves:**

en el vostre rol, podeu conèixer infants o joves afectades per la violència de masclista i, per tant, també el seu pare com a agressor, amb qui podeu tenir contacte.

En aquests casos, la vostra responsabilitat no és oferir una atenció especialitzada o un tractament a l'home perquè deixi els seus comportaments violents.

En canvi, sí que teniu un paper central i una responsabilitat en:

- Identificar els signes de l'ús de la violència masclista en el discurs i el comportament dels usuaris homes.
- Abordar el problema amb ells de manera respectuosa i directa.
- Donar missatges clars i inequívocs sobre la violència i les seves conseqüències.
- Motivar els agressors a obtenir ajuda professional i especialitzada amb programes específics i a aturar-ne els comportaments abusius.
- Derivar-los als programes per a agressors (proporcionar-ne informació i dades de contacte).
- Assegurar-vos que les dones i les filles i fills rebin un suport adequat i se'ls inclogui en plans de seguretat.
- Treballar en col·laboració amb altres serveis rellevants dins d'un abordatge integrat perquè l'home es mantingui com a responsable del seu comportament.

Com a professionals dels serveis socials bàsics, no és responsabilitat vostra oferir a l'home un tractament o atenció especialitzada perquè deixi el seu comportament violent.

4

—

ELS HOMES QUE EXERCeixEN VIOLÈNCIES MASCLISTES I LA RELACIÓ DE TREBALL AMB ELLS

Tant els i les professionals com les persones amb les quals treballem estem immersos en les nostres cultures i en els discursos socials que ens envolten. Per tant, és important identificar i revisar certs mites o creences sobre la violència masclista més en general i sobre els agressors i el treball amb ells, en concret.

MITES MÉS FREQUENTS

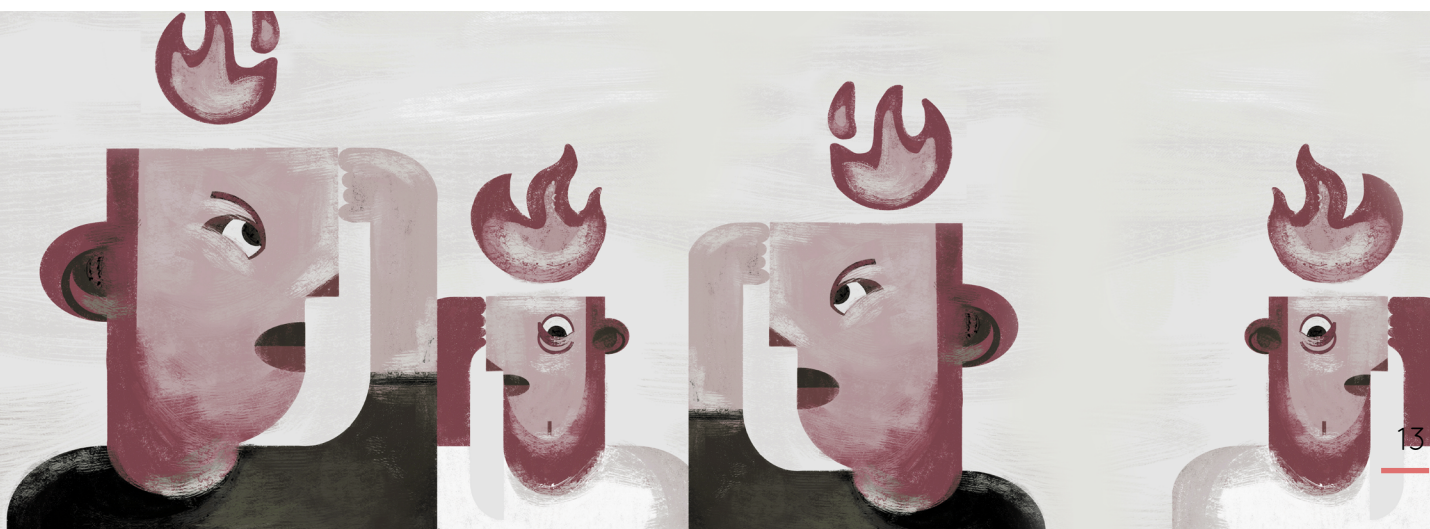
«Els homes violents són de nivells socioeconòmics i educatius baixos.»

Des d'una perspectiva sociodemogràfica, hi ha consens en el fet que la violència masclista és a totes les edats i en tots els nivells educatius i socioeconòmics. Així i tot, una metaanàlisi sobre factors de risc de la violència contra la parella ha trobat correlacions petites però estadísticament signifi-

tives amb nivells educatius més baixos, edats més joves, atur i menys ingressos.

«Els agressors són malalts, maltracten les seves parelles o exparelles pels seus trastorns psiquiàtrics o psicològics.»

Encara que alguns estudis mostren que una part dels agressors presenten diagnòstics d'ansietat, depressió o determinats trastorns de la personalitat, la gran majoria no són malalts. Fins i tot en el cas de presentar certs diagnòstics, aquests no s'han d'entendre com a simples causes de la violència, sinó com a problemes relacionats de manera complexa amb l'ús de la violència. A més, entendre la violència dels homes com a trastorn psiquiàtric o psicològic o com a conseqüència d'aquest pot dificultar que l'home se'n faci responsable i pot reforçar-ne les justificacions i que es presenti com a víctima.

«Els homes utilitzen la violència perquè consumeixen alcohol i altres substàncies.»

A les enquestes sobre les causes de la violència masclista a Espanya, les més mencionades solen ser l'abús de drogues i d'alcohol. Aquesta idea molt estesa té les seves arrels en la correlació o coincidència d'ambdós problemes constatada en molts estudis: una part dels homes, però no tots, que utilitzen substàncies també utilitzen violència contra les seves parelles, i molts agressors, però no tots ni de bon tros, també tenen problemes amb l'ús de substàncies. Com en el cas dels trastorns psiquiàtrics, és important tenir en compte que la coexistència d'ambdós problemes no es pot interpretar com una simple causalitat (el consum provoca la violència), sinó que hi ha una relació bidireccional complexa entre ambdós i molts factors de risc comuns (incloent-hi la masculinitat tradicional que suggereix a tots dos un signe de virilitat) que condueixen a la coexistència. És important abordar el possible consum en serveis d'atenció a la violència masclista i la possible violència masclista en els serveis de drogodependències per evitar explicacions simplistes i estigmatitzacions.

«Els homes són violents perquè van ser maltractats o van ser testimonis de violència masclista quan eren nens.»

Tot i que haver sofert o presenciat violència en la infància és un factor de risc perquè es perpetui en l'edat adulta (i que és important abordar en la intervenció amb els agressors), no és en cap cas determinista i, per sort, la majoria de nens que pateixen violència en la seva família d'origen no l'acaben exercint de grans.

«Que un home maltracti la seva parella no vol dir que sigui un mal pare.»

En una enquesta del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) (2012), el 86,5% de les persones enquestades estaven totalment o bastant d'acord amb aquesta afirmació. És necessari manifestar

clarament que la violència contra la parella o exparella o la mare sempre danya els fills i filles, tant si l'experimenten directament com indirectament. La investigació ha mostrat àmpliament que els efectes negatius de ser testimonis indirectes de la violència són bàsicament els mateixos que els de l'exposició directa a aquesta. Un home que exerceix violència contra la seva parella és un pare disfuncional en la mesura en què no proporciona protecció, sinó que danya la mare, la seva relació amb filles i fills i la seva capacitat de tenir-ne cura. D'altra banda, també cal tenir en compte la possibilitat que un agressor, malgrat perjudicar els seus fills i filles danyant la seva mare, pot fer-ho raonablement bé en altres àrees de la criança.

«Els homes violents no poden canviar.»

Aquesta creença podria tenir el seu origen en la defensa i el suport a les dones víctimes i supervivents, en què el desmantellament de l'esperança de les dones en el canvi dels agressors contribuiria a mobilitzar-les i capacitar-les per protegir-se i prendre decisions per continuar amb la seva vida. Paradoxalment, però, implica una concepció determinista que contradiu l'argument que l'ús de la violència representa una elecció i que la violència és apresada i es pot desaprendre. A l'apartat sobre l'avaluació de les intervencions per a homes agressors veurem que, tot i els resultats variats en diferents estudis, els homes poden canviar i que alguns ho aconsegueixen.

A més de les nostres creences sobre la violència i sobre els homes que la utilitzen, les nostres pròpies experiències amb la violència donaran forma a la nostra relació amb un (potencial) agressor a la nostra feina. Per tant, és important ser conscients de les nostres pròpies experiències amb la violència masclista i de les emocions que un agressor i les històries de la seva violència generen en nosaltres, per no deixar-les interferir en una resposta professional de suport a l'home.

És necessari manifestar clarament que la violència contra la parella o exparella o la mare sempre danya els fills i filles, tant si l'experimenten directament com indirecta.

¿NO QUERÍAIS SABER POR QUÉ LAS MATAN? POR NADA

Mercedes Fernández-Martorell (2009)

Observeu el vídeo de l'entrevista de dues antropòlogues a en Salvador (un home condemnat per violència masclista) d'aquest «fals» documental i reflexioneu sobre les preguntes següents:

- Quines emocions us genera observar i escoltar en Salvador?
- Quines verbalitzacions i accions seves tenen a veure amb la violència masclista? I quines amb experiències vostres?
- Com us predisposen aquestes emocions a una possible entrevista amb en Salvador? Quin tipus de relació hi establiríeu?

VEGEU VÍDEO

SALVADOS CAPÍTULO XX

Jordi Évole (2016)

Vegeu les tres parts (o una o dues) de l'entrevista que va fer Jordi Évole a un home condemnat a participar en un programa per a agressors.

- Quines emocions us genera observar i escoltar aquest home?
- Què hi ha de diferent i què no respecte d'en Salvador del vídeo anterior?
- En què es nota que aquest home ja ha participat en un programa per a agressors i en què no?

Primera part: «Condenado por maltrato: “La machacaba. Y se me daba bien, la verdad”»

3 min

Segona part: «Agresor: “Me gustaría que me trataran como enfermo emocional”»

2 min

Tercera part: «Agresor: “Mucha gente decía ‘si no pego a nadie, ¿cómo me van a condenar?’”»

3 min

VEGEU VÍDEO

VEGEU VÍDEO

VEGEU VÍDEO

La relació terapèutica amb els homes que utilitzen la violència és una de les qüestions més importants i difícils a l'hora d'abordar la violència masclista. D'una banda, com a professionals, hem d'acceptar l'home com a persona i comprendre'n l'experiència i la història, de manera que es pugui establir una relació de treball col·laborativa i de confiança sense col·ludir amb l'home. D'altra banda, una postura clara contra qualsevol tipus de violència i contra les creences o actituds que la sustenten és fonamental per fer responsables els homes i fer possible el canvi.

- Serà important no col·ludir amb el **possible discurs de negació, la minimització, les excuses i la culpabilització de la víctima** de l'home, ni enfrontar-s'hi amb un estil agressiu, jutjant-lo sense mostrar cap empatia.
- Una posició equilibrada de **convidar l'home a revisar-ne i desafiar-ne el comportament** violent de manera respectuosa serà més útil i eficaç.

LA RELACIÓ DE TREBALL AMB ELS HOMES QUE MALTRACTEN

- **Rebuig clar de les accions violentes** i de les creences que les justifiquen.
- **Acceptació de la persona** i intent de comprendre'n l'experiència i la història.
- **No caure en la temptació d'adoptar una postura de superioritat professional** o moral per «fer-los veure» el que «haurien de» pensar o fer a fi de no reproduir les mateixes pràctiques relacionals basades en el poder que volem revisar.

És important entendre que el reconeixement de la violència utilitzada constitueix un procés que té avenços i contratemps, i que és un dels elements més importants i difícils d'aconseguir, ja que posa l'home en un conflicte intern i amenaça la seva pròpia identitat i els patrons relacionals associats.

5

1

5

ELS QUATRE PASSOS DE L'ABORDATGE DELS HOMES AGRESSORS

Els quatre passos de l'abordatge d'homes agressors que es duen a terme als serveis socials bàsics són:

1. **Identificar**
2. **Preguntar**
3. **Motivar**
4. **Derivar**

La seguretat i el benestar de les dones i fills i filles afectats per les violències ha de ser el nostre princi-

pal objectiu i prioritat en totes les etapes del procés de l'abordatge.

Hi ha alguns possibles obstacles, com ara la normalització de la violència; la manca de coneixements, eines i habilitats, i la negació, la minimització i el poc reconeixement dels homes. També ho són les posicions i els prejudicis propis respecte a la violència i els agressors (que ja hem mencionat), a més d'algunes pors habituals que es tracten a continuació.

La seguretat i el benestar de les dones i fills i filles afectats per les violències ha de ser el nostre principal objectiu i prioritat en totes les etapes del procés de l'abordatge.

PORS RESPECTE DE L'ABORDATGE DELS HOMES

PORS RELACIONADES AMB LA REACCIÓ DE L'HOME (RÀBIA):

- Increment del risc per a les víctimes (reacció violenta amb ella o amb els infants).
- Risc per a un mateix (reacció violenta amb professionals).
- Impacte en la relació de treball (por de perdre l'home com a usuari del servei).

RESPOSTES A AQUESTES PORS COMPRENSIBLES:

- Mesures de seguretat per a les víctimes.
- Mesures de seguretat a la feina, tot i que la majoria d'homes no són violents amb professionals.
- La majoria d'homes no s'oposen a ser preguntats si es fa amb respecte i sense jutjar-los.

RISC DE NO ABORDAR LA VIOLÈNCIA MASCLISTA AMB HOMES:

- La violència seguirà...

➤ **La importància del sistema: una resposta comunitària coordinada.**

Per responsabilitzar els agressors i protegir i empoderar les víctimes, no només són necessaris serveis especialitzats de suport per a les víctimes i programes per als agressors. És important que tot el sistema respongui a la violència masclista de manera adequada. Les derivacions als programes per a agressors no s'han d'utilitzar com una manera d'evitar càrrecs penals o disminuir les respostes i els procediments necessaris per garantir la seguretat de les víctimes.

➤ **Tota informació proporcionada per la víctima ha de ser confidencial.**

Si un servei atén tant la víctima com l'agressor, és molt important assegurar que cap informació que la víctima proporcionï al servei s'utilitzi directament amb l'agressor, ja que això podria posar la víctima en risc de represàlies.

➤ **Aneu amb compte amb les expectatives que les dones poden tenir sobre el canvi dels agressors i com poden afectar la decisió de deixar-los.**

S'ha d'ajudar la dona a mantenir responsable l'agressor i a avaluar si la violència i el nivell de seguretat i benestar són adequats per a ella mateixa i les seves filles i fills. Les dones han d'obtenir informació per frenar expectatives poc realistes.

➤ **Eviteu qualsevol forma d'assessorament o teràpia de parella o mediació.**

Quan hi ha violència en una parella, s'ha de tractar en un entorn individual segur. Sempre que la víctima està exposada a procediments en presència de l'agressor corre el risc de represàlies i, encara que no hi hagi cap amenaça o perill físic, pot sentir-se coaccionada i la violència anterior pot condicionar-ne la resposta.

➤ **Aneu amb compte amb els intents de manipulació que molts agressors fan envers els professionals. Mantingueu-los plenament responsables de la seva violència evitant qualsevol mena de culpabilització de la víctima.**

La manipulació de l'agressor és sovint molt convincent a causa dels mecanismes de minimització i negació de la violència i de la presentació d'ells mateixos com a víctimes de la situació o del comportament «problemàtic» de les seves parelles. En molts casos, hi ha tants autoenganys com enganys o manipulacions oberts envers els proveïdors de serveis. Una manera d'aturar i evitar aquest tipus de manipulació és que siguin professionals diferents dels qui donen suport a les víctimes i els agressors.

➤ **Prioritzeu el benestar de les nenes i els nens sense culpar la mare de les conseqüències de la violència.**

Perquè una mare pugui donar suport plenament al benestar dels seus fills i filles, ha de poder estar protegida, segura i empoderada. A l'hora d'avaluar la vulnerabilitat i les conseqüències de la violència en la vida dels infants, s'ha de tenir en compte la plena responsabilitat del pare de la seva violència i de les conseqüències en les filles i fills i la mare.

➤ **Oferiu suport a les víctimes en serveis especialitzats que garanteixin l'avaluació del risc, l'empoderament i els plans de seguretat.**

Els serveis que derivin homes a programes per a agressors també han d'estar sempre connectats directament o indirectament amb els serveis de suport a les dones. Sempre que un agressor entra en un programa, hauria d'haver-hi la possibilitat que la víctima accedeixi a rebre suport i un pla de seguretat.

- **Assegureu-vos que hi ha un pla de seguretat, fins i tot si les dones opten per no anar a un servei de suport especialitzat, a fi que la seva seguretat no depengui exclusivament del fet que l'home participi en un programa per a agressors.**

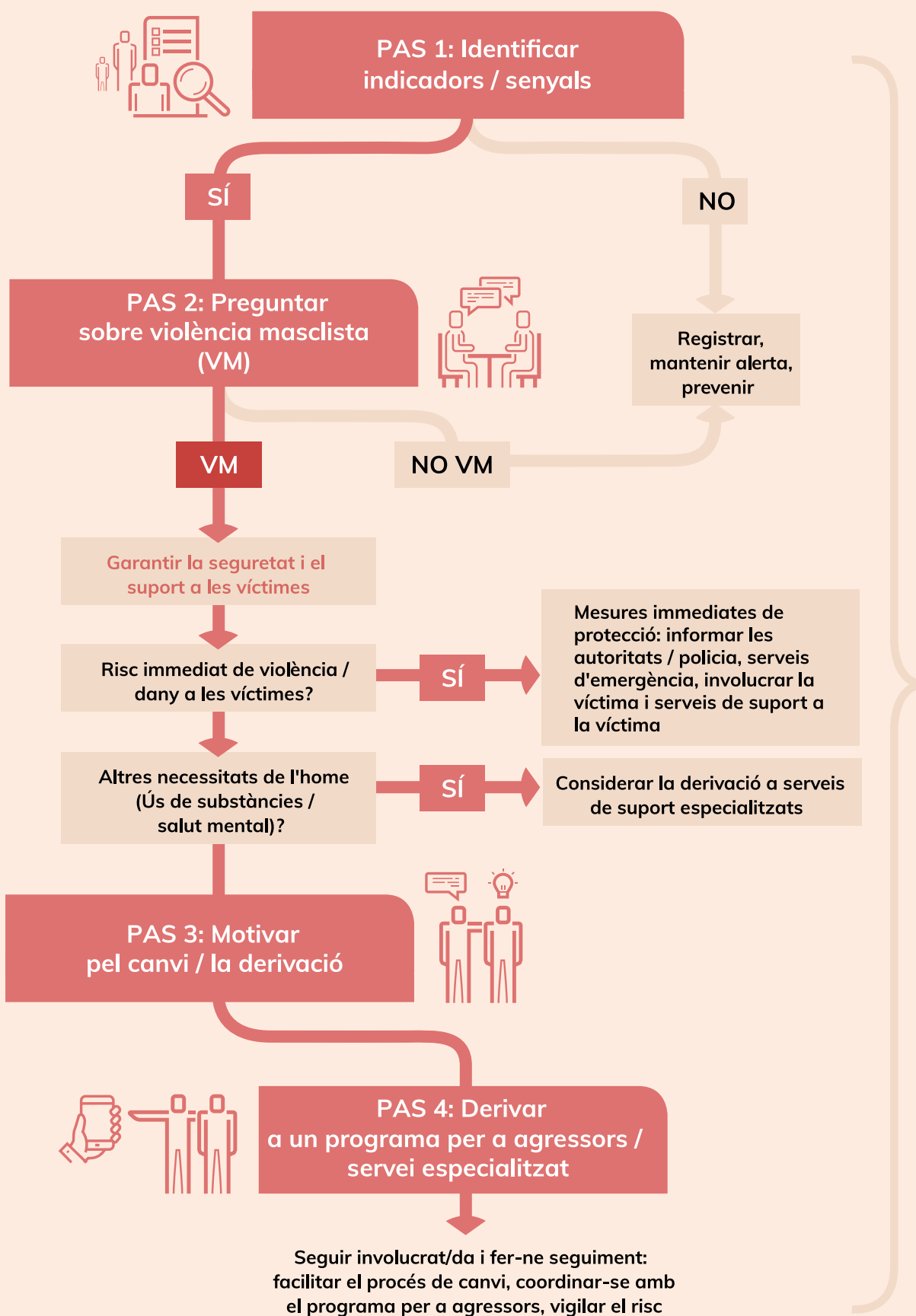
Fins i tot si les dones opten per no acudir a un servei de suport especialitzat, hi hauria d'haver una avaluació bàsica del risc i un pla de seguretat. Això pot ser especialment important si l'esperança d'un canvi en l'agressor impedeix que les dones busquin ajuda.

- **La parella no té cap responsabilitat en el procés o la participació de l'home en el programa.**

Els tècnics i tècniques del recurs que treballen amb la parella han de considerar sempre l'home plenament responsable de les seves decisions i conductes, i evitar de totes maneres demanar a la dona que faciliti el procés o la participació de l'home en el programa per a agressors.

Per responsabilitzar els agressors i protegir i empoderar les víctimes, no n'hi ha prou amb serveis especialitzats de suport per a les víctimes i programes per als agressors: és important que tot el sistema respongui a la violència masclista de manera adequada.

Enregistrar les revelacions de l'home i les vostres observacions, intervencions, derivacions i coordinacions en la història del cas.

PASSOS DE L'ABORDATGE D'HOMES AGRESSORS

PAS 1. IDENTIFICAR LA VIOLÈNCIA MASCLISTA EN ELS HOMES: INDICADORS I SENYALS

Hi ha tres maneres d'identificar la violència masclista en un usuari home:

- **El cribatge universal o sistemàtic:** preguntem a tots els usuaris homes del servei sobre el seu ús de violència masclista, normalment utilitzant qüestionaris breus o entrevistes estructurades.
- **Per la informació de terceres persones:** sovint són les (ex)parelles o filles i fills, o altres professionals (informes, ordres de protecció, sentències judicials, etc.). Si aquesta informació no és pública no la podem utilitzar directament amb l'home, a fi de no posar en risc les persones informants, sinó que hem de fer servir la detecció basada en indicadors.
- **La detecció basada en indicadors:** només preguntem per la violència masclista si observem certs indicadors o senyals que ens fan sospitar que l'home la pot exercir.

Podem distingir els tipus d'indicadors següents:

INDICADORS EN EL DISCURS DE L'HOME:

- Parlar de conductes relacionals que constitueixen diferents tipus de violència (física, sexual, emocional i econòmica).
- Referir-se a comportaments que mostren una gelosia excessiva i que hi ha control de la parella, que sempre li ha de dir on és.
- Actituds o comentaris sexistes o misògins sobre la parella o les dones en general.
- Eufemismes que podrien indicar qualsevol dels anteriors (per exemple, «gran baralla» o «discussió forta», etc.).

INDICADORS EN EL COMPORTAMENT DE L'HOME (I DE LA SEVA PARELLA) EN L'ENTREVISTA O A LA SALA D'ESPERA:

- Sempre acompanya la parella, fins i tot, durant les visites rutinàries, i insisteix a ser-hi (i ella està decebuda o té pressa per acabar).
- Parla per ella, la interromp o la corregeix, no la deixa parlar, la desacredita o la devalua, intenta prendre decisions per ella.
- Justifica o minimitza les lesions o estats psicològics de la seva parella, que poden ser causa de situacions de violència.
- La culpa dels seus problemes.
- Mostra dificultats per controlar l'ansietat i l'estrès; té canvis d'humor o aixeca la veu.
- Mostra dues actituds aparentment contradictòries, o bé està en silenci, a la defensiva, i es nega a respondre preguntes o parlar massa, o bé està massa complaent, massa somrient, massa present, especialment durant l'entrevista amb la parella.
- Mostra una actitud no verbal amenaçadora o una gesticulació que envaeix l'espai de la dona.
- És violent o abusiu envers la parella a la visita o sala d'espera.
- Intenta manipular o controlar la parella, el o la professional o la situació (per exemple, el tipus de preguntes o la durada de l'entrevista).
- Desqualifica les professionals com a dones, o mostra una actitud degradant i agressiva envers la professional.
- En presència de l'home, la parella baixa la mirada, calla o es posa en actitud sotmesa.
- Es detecten diferents actituds de la dona entre les sessions que es fan juntament amb l'home i les sessions que es duen a terme amb ella sola.

Llegiu el cas següent i marqueu tots els indicadors que mostren que possiblement en Carles, el protagonista, exerceix violència masclista:

En Carles, de 35 anys, pare d'en Marc i l'Anna, de 6 i 3 anys, es presenta al treballador o treballadora social per preguntar si els serveis socials poden ajudar-lo a causa de la mala situació que viu en la seva família, ja que sent que és víctima d'una conspiració. Es mostra amigable amb la o el professional, dient que està molt preocupat. Durant l'entrevista, es queixa de tenir una feina precària com a operador d'un centre de trucades i també de ser l'únic de la família que treballa, ja que la seva dona, la Judith, només ha estat cuidant els nens des que van néixer. «Com a bon pare, sempre he treballat molt per la meua família», assenyala al o la professional.

Critica la seva dona. Explica que s'enfada amb ella perquè es comporta de manera inadequada amb els nens, ja que és massa permissiva, no els estableix regles i no es cuida de la casa. A més, destaca que «no té pressa» per trobar una feina perquè sempre ha sigut mandrosa i passiva.

Manifesta que li agradaria que la Judith deixés els nens més sovint amb la seva mare, que la descriu com algú molt més capaç de cuidar-los que no pas la seva sogra, la qual desitja que es mantingui lluny de la Judith. Diu al o la professional: «Ella és filla única, la princesa de la casa. Vosaltres sou els ex-

perts i sabeu que algunes coses es repeteixen de mare a filla».

Tot i que en Carles estima la seva dona, sovint acaben discutint per aquest motiu. Després d'una d'aquestes discussions, fa uns mesos, la Judith fins i tot va interposar una denúncia contra ell, després de rebre una petita empenta i d'haver anat a l'hospital («ella sempre exagera i dramatitza»).

En Carles també acceptaria una separació, ja que la Judith recentment li ho va preguntar a través d'una carta del seu advocat. Ell dubta de fer-ho perquè pensa pel bé de la família, perquè tem que si se separen, els nens acabaran malament a causa de les pobres habilitats maternals. D'altra banda, ell és l'home de la casa i té certes responsabilitats. «En quines mans estaria en Marc i l'Anna si ell se n'anés? Perquè la Judith no posa ordre ni regles! I si tot això fos una excusa? I si ella té un altre home? Això explicaria molts dels seus comportaments», diu al o la professional.

Per resoldre la situació, en Carles està disposat a rebre assessorament de parella. La Judith ha d'assumir les seves responsabilitats, com sempre ho ha fet ell, tot i que sembla que ningú pot reconèixer-ne els esforços.

PAS 2. PREGUNTAR ALS HOMES SOBRE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

Si heu detectat indicis de violència masclista en un usuari, el següent pas és fer preguntes sobre la possible violència masclista. Tingueu en compte aquestes recomanacions:

- Crear un entorn de privadesa i seguretat que faciliti la revelació.
- Explicar les condicions de confidencialitat.
- Tenir present que per a molts homes és un factor important que se'ls preguntin per la violència, ja que ho veuen com un moment per obrir-se i compartir informació de la qual no havien parlat mai abans.
- No abordar el tema de la violència masclista en presència de la seva (ex)parella o fills i filles.

- Explorar la violència amb preguntes progressives; comenceu per les més genèriques i acabeu amb les més específiques i enfocades en el tema.

Podeu iniciar la conversa amb l'home utilitzant preguntes d'embut:

- Sobre la relació de parella i possibles conflictes en general.
- Sobre les conseqüències d'un possible problema que l'home presenta (per exemple, estrès, problemes econòmics, abús de substàncies) en la relació.

En ambdós casos, comenceu amb preguntes més generals i obertes per acabar amb preguntes més concretes sobre l'ús de la violència, sempre en funció de les respostes de l'home.

Figura: Preguntes per explorar el problema. Adaptació de la figura original de Proyecto ENGAGE (2019) Engage. Guía para profesionales que interactúan con hombres que ejercen violencia de género. (2019)

EXPLORAR LA VIOLÈNCIA EXERCIDA AMB MÉS DETALL

Si l'home ha reconegut el seu ús de la violència, podríeu considerar explorar els diferents tipus de violència que utilitza, la seva severitat i freqüència, així com les conseqüències que ha tingut en la seva parella, els seus fills i filles, altres persones implicades (família i amics) i en ell mateix. Aquesta informació pot ser molt útil per motivar-lo a una derivació i avaluar el risc en què podria posar altres persones. Es pot explorar amb detall el primer episodi, l'últim episodi o l'episodi considerat més greu.

TENIR EN COMPTE EL RISC I GARANTIR LA SEGURETAT I EL SUPORT A LA VÍCTIMA

- Si heu identificat violència masclista en un usuari, haureu d'assegurar-vos que la víctima

estigui segura i que rebi el suport que necessita. Heu de tenir en compte el risc al qual pot està exposada i pensar com es podria reduir.

- Si la víctima també és usuària del vostre servei, hauria de ser atesa per un o una treballador diferent a fi de derivar-la al servei de suport especialitzat adequat. Si la víctima no n'és usuària, considereu si podeu contactar-hi amb prudència a través d'altres serveis o agències on pugui estar sent atesa.
- Si hi ha indicis d'un risc alt i imminent d'un dany considerable per a la (ex)parella o les filles i fills (com ara amenaces de ferir-los, matar-los o suïcidar-se), heu de prendre les mesures necessàries per protegir-los i informar-ne les autoritats rellevants o forces policials.

PREGUNTAR SOBRE ALTRES NECESSITATS REGISTRAR

Tot i que l'ús d'alcohol o altres substàncies no és ni una excusa ni una causa de la violència masclista, els dos problemes sovint es produeixen conjuntament i derivar alguns homes agressors a tractament per abús de substàncies és apropiat i podria reduir el risc d'utilitzar la violència. Si sospiteu que un home està patint un problema de salut mental, pot ser útil derivar-lo als serveis de salut mental per a una avaluació especialitzada.

És important mantenir registres detallats de les revelacions del comportament violent de l'home i de les vostres observacions. Es tracta d'informació important que permetrà planificar la feina del cas i coordinar-lo amb altres serveis. A més, serà d'ajuda en qualsevol possible procés legal.

CONSELLS PER ENTREVISTAR HOMES QUE UTILITZEN LA VIOLÈNCIA

- Com a professional de primera línia, en entrevistar homes que utilitzen la violència us podeu trobar amb algun d'aquests desafiaments típics:
  - Els agressors poden ser altament manipuladors i molt convincents en el seu discurs.
  - Els homes solen negar o minimitzar la violència que han utilitzat o les seves conseqüències per a altres persones i poques vegades la revelen o en parlen obertament.
  - Molts homes culpen les víctimes de la violència que els han infligit i alguns es presenten com a víctimes de la violència de les seves parelles o de la negativa d'aquestes de complir-ne les demandes o expectatives. Altres culpen terceres persones o circumstàncies per justificar l'ús de la violència.
  - La majoria dels homes no es responsabilitza de la violència que ha utilitzat.
  - Molts homes són resistents o almenys ambivalents respecte al canvi.
- La negació, la minimització i les dificultats per revelar obertament tota la gamma de comportaments violents i abusius solen basar-se en la por de les conseqüències que això podria tenir (persecució judicial, perdre filles i fills, perdre la feina, etc.) i la vergonya per aquests comportaments. **Una postura equilibrada no jutjadora** (vegeu-ho més amunt) pot ser útil per reduir la vergonya i les **preguntes específiques sobre els pitjors temors respecte a les conseqüències de**

revelar la violència poden evitar que l'home se senti jutjat.

- Podeu **fer servir preguntes d'escala** per esbrinar els detalls de la violència (en una escala de l'1 al 5, en què 5 és «La vas colpejar tan fort com vas poder?» o «Com de fort la vas colpejar?») i llençar preguntes sobre la violència a nivells superiors del que realment creieu, per facilitar que l'home l'admeti en un nivell inferior (real):

Professional: **Llavors, quantes vegades la vas colpejar? Estem parlant de 30 o 40 vegades?**

Home: **Déu meu, no! Van ser només unes poques vegades.**

Professional: **Com Quatre o cinc vegades?**

Home: **No, com tres vegades.**

- Heu de **reconèixer els sentiments o les preocupacions de l'agressor**, però centreu-vos en les seves accions i comportament. Per exemple:

Agressor: **Ella només crida i crida i em diu que la deixi en pau quan li parlo de no gastar massa diners, n'estic fart.**

Professional: **Entenc que estàs molt preocupat pels diners. Pots explicar-m'ho una mica més? Què fas a continuació?**

- **La culpabilització de la parella és molt freqüent** a l'hora d'explorar la violència de l'home en la relació, i, en lloc d'arriscar-se a entrar en una discussió, és molt més útil **recórrer a la convicció bàsica que l'ús de la violència està malament en qualsevol circumstància** i que, per avaluar l'ús i el risc de violència, és irrellevant si les acusacions de l'home sobre la seva parella són certes o no. Iwi i Newman (2015) recomanen treballar d'acord amb aquesta base:

«No conec la teva parella ni la seva visió de les coses, però suposem que continuarà sent exactament com sempre ha estat, i centrem-nos en la teva resposta i, més endavant, pensarem com podries respondre de manera diferent en el futur».

➤ **Desescalar**

Si la posició de l'home sembla molt inamovible, no és ni segur ni útil entrar en un debat. Acordar no estar d'acord pot ser el millor enfocament, ja que

l'agressor que surt de l'entrevista en estat d'agitació o ràbia pot suposar un risc per a la seva parella o fills i filles.

➤ **Tenir en compte la cultura**

La violència masclista es basa en normes culturals i és important saber com la cultura dona forma a les nostres narracions sobre les relacions, les famílies i la violència masclista. És útil:

- Investigar amb respecte en quina mesura l'home utilitza la cultura com a part de les seves narratives de suport a la violència.
- Explorar qui de la seva comunitat pot donar suport en el procés de mantenir segurs els membres de la seva família.
- Identificar pràctiques culturals que puguin ajudar-lo a gestionar-ne les emocions.
- Determinar aspectes de la cultura que puguin afectar-ne la participació en els serveis, com ara, no ser capaç de parlar davant d'una professional dona.

PAS 3. MOTIVAR ELS HOMES AGRESSORS PER A LA DERIVACIÓ

Un dels principals objectius d'abordar els homes és motivar els agressors a assumir la responsabilitat de la seva violència i iniciar un procés de canvi per aturar-la. Molts homes poden ser ambivalents o fins i tot resistents a l'hora d'iniciar un procés de canvi i podria ser necessari un treball de motivació per preparar una derivació exitosa. En lloc de tractar de confrontar els homes amb el seu «mal comportament» i de convèncer-los a canviar, és molt més útil explorar i enfortir els seus propis valors i raons per canviar. És més probable que generin una motivació per canviar si veuen les contradiccions entre el que voldrien ser o tenir (connexió i relacions significatives) i el que aconsegueixen amb la violència (desconnexió i por).

Un dels principals objectius d'abordar els homes és motivar els agressors a assumir la responsabilitat de la seva violència i iniciar un procés de canvi per aturar-la. Molts homes poden ser ambivalents o fins i tot resistents a l'hora d'iniciar un procés de canvi.

En una primera fase, la por a les sancions legals i la (possible) pèrdua de la relació o del contacte amb filles o fills com a conseqüència de la violència continuada podrien ser prou motivació per demanar ajuda en un programa per a agressors. Amb el temps, és important que la motivació es basi també en els valors i les esperances pròpies de l'home (com ara el desig d'afecte i d'una bona relació o el desig de ser un bon pare).

Tant el model d'invitacions a la responsabilitat d'Alan Jenkins com l'entrevista motivacional (Miller i Rollnick) poden ajudar en el procés d'identificar motius per no utilitzar la violència i fer els passos per canviar en la direcció desitjada. En fer preguntes sobre els valors, les esperances i els objectius de l'home per a les seves relacions, per a si mateix com a persona i per a la seva vida, s'explora.

EXEMPLES DE PREGUNTES MITJANÇANT EL MODEL D'INVITACIONS A LA RESPONSABILITAT

- Quin tipus de pare/parella/home esperaves ser o voldries ser?
- Els teus fills i filles t'han vist actuar de manera violenta o abusiva?
- Com creus que els afecta?
- Creus que els teus fills i filles et respecten o et tenen por?
- Com creus que podria canviar la teva relació amb els teus fills i filles si no et tinguessin por?
- Com seria la teva vida si no utilitzessis la violència quan t'enfades?
- En quin tipus de pare/parella/home t'agradaria convertir-te?
- Què significaria per a tu ser aquest tipus de pare/parella/home?
- Què fas que ho impedeix?

L'ENTREVISTA MOTIVACIONAL

requereix un canvi, que va de «dir» a l'home què ha de fer a convidar-lo a reflexionar sobre el seu comportament i les conseqüències d'aquest d'acord amb els seus valors i objectius. Es basa en els principis següents:

- Expressa empatia pel client
- Desenvolupa discrepàncies entre els objectius i els valors del client i el seu comportament actual, en particular quant a l'ús de la violència
- Evita l'argumentació i la confrontació directa
- Roda amb la resistència del client en comptes de lluitar-hi en contra
- Dona suport a l'autosuficiència del client i a la seva creença que pot canviar

En les diferents etapes del procés de canvi, les estratègies motivacionals s'adapten a la posició i el discurs de l'home.

ETAPES DEL PROCÉS DE CANVI

Etapa del canvi:

PRE-CONTEMPLACIÓ

Posició i discurs de l'home

L'home no està preparat per canviar, nega o minimitza la violència i culpa als altres del seu problema ("Tot és una gran mentida", "És ella qui m'està maltractant", "Ella em treu de polleguera", "Està boja, és ella qui necessita tractament").

Tasca motivacional del/ de la professional

Crear el dubte i augmentar la percepció del pacient sobre els riscos i problemes del seu comportament actual (p. ex.: "Saps què passa amb els teus fills quan crides?"). Informar sobre els programes per agressors (fulletó).

Etapa del canvi:

CONTEMPLACIÓ

Posició i discurs de l'home

L'home comença a pensar que la seva violència és un problema i que ha de fer alguna cosa al respecte, però encara no pren cap decisió ni acció ("Estic començant a adonar-me del mal que faig quan m'enfado"; "Potser algú m'hauria d'ajudar a controlar-me").

Tasca motivacional del/ de la professional

- › Ponderar els pros i els contres del canvi amb l'home i treballar per inclinar la balança: i explorar l'ambivalència i les alternatives (p. ex.: "Dius que et provoca, però reconeixes que les teves reaccions són un problema")
- › Identificar motius per canviar /riscos de no canviar (p. ex.: "Com t'imagines la relació amb el fill si deixes de cridar a casa?")
- › Augmentar la confiança de l'home en la seva capacitat de canviar.

Etapa del canvi:

PREPARACIÓ

Posició i discurs de l'home

L'home ha decidit canviar i està preparant els primers passos ("Aniré al programa perquè és la meua última oportunitat", "Vull ser un pare millor, però no sé com fer-ho").

Tasca motivacional del/ de la professional

Ajudar l'home a desenvolupar un pla real per fer un canvi, establir objectius clars (p. ex.: "Pots fer una cita amb aquest programa i després explicar-me com va").

Etapa del canvi: ACCIÓ	Posició i discurs de l'home L'home està començant a canviar el seu comportament amb cert èxit. ("Quan em poso molt nerviós faig el que vam dir que faria"). Tasca motivacional del/ de la professional Ajudar l'home a fer passos cap al canvi (explicacions, exemples), acompanyar-lo i assegurar que hi hagi recompenses pels èxits assolits (p. ex.: "Molts homes poden canviar iniciant un programa com fas tu").
Etapa del canvi: MANTENIMENT	Posició i discurs de l'home L'home ha estat capaç de mantenir el canvi de comportament durant algun temps i utilitza estratègies per prevenir la recaiguda. ("Em controlo molt millor ara"; "Intento evitar conflictes per no posar-me molt rabiós"). Tasca motivacional del/ de la professional Monitorar i recolzar el procés, ajudar l'home a identificar i utilitzar estratègies per prevenir recaigudes. Empatitzar amb les dificultats ("Sé que és un treball dur per tu i és un llarg camí, però no et rendeixes").
Etapa del canvi: RECAIGUDA	Posició i discurs de l'home L'home ha tornat a usar una conducta violenta o abusiva. Tasca motivacional del/ de la professional Ajudar a l'home a renovar els processos de contemplació i acció; normalitzar la recaiguda (sense col·ludir amb la violència) i reformular-la com una oportunitat d'aprenentatge; donar esperança i seguir donant suport (p. ex.: "De vegades pot succeir que et tornes a equivocar, però això no significa que el que has fet és inútil").

EXERCICI. ETAPA DE CANVI I PREGUNTES MOTIVACIONALS

En quina de les etapes de canvi diríeu que estan en Salvador, protagonista del primer vídeo, i l'home entrevistat per Jordi Évole en els altres tres vídeos segons la taula anterior (precontemplació, contemplació, preparació, acció, manteniment o recaiguda)?

I, sobretot, quines preguntes els faríeu a cadascú en una entrevista motivacional per augmentar-ne la motivació i ajudar-los a passar a l'etapa següent?

PAS 4. DERIVAR ELS HOMES A UN PROGRAMA PER A AGRESSORS

Si heu detectat i abordat la violència masclista en un usuari i heu pogut cocrear un reconeixement i una motivació suficients per a la derivació, heu de derivar l'home a un programa per a agressors.

Un programa estructurat per a agressors generalment implica una fase individual d'acollida i avaluació, una intervenció grupal (o individual) i, idealment, una fase de seguiment per veure si s'assoleixen i es mantenen els objectius. Els programes per a agressors han de complir diferents estàndards de qualitat, que inclouen el contacte proactiu amb les (ex)parelles dels homes amb els quals s'intervé, a fi d'assegurar-se que reben la informació i el suport que necessiten perquè elles i els seus fills i filles estiguin segurs.

A Catalunya, com a la resta de l'Estat, hi ha tres tipus de programes d'atenció a homes que exerceixen violència masclista:

- Els de les **institucions penitenciàries** (presons), per a interns condemnats per violència masclista.
- Les **mesures penals alternatives** (MPA), per a homes condemnats per violència masclista,

que consisteix a suspendre'ls la pena privativa de llibertat amb la condició que participin en el programa.

- Els dels **serveis, de caràcter públic o privat, als quals els homes agressors acudeixen voluntàriament** i sense ordre judicial. Els serveis socials només tenen aquests serveis per fer-ne la derivació.

És important preparar bé la derivació i informar l'home del perquè es fa, quins són els beneficis, per a ell i per als altres, quins són els seus drets i responsabilitats en relació amb la derivació i què pot esperar.

Acordeu un mecanisme de retorn i coordinació amb el servei especialitzat al qual deriveu l'home mentre segueix treballant amb ell, i com donar suport a la seva participació en el programa i contribuir a vigilar el nivell de risc.

No deriveu un home que utilitza violència masclista a assessorament o teràpia de parella, mediació o teràpia familiar, o a psicoteràpia general.

VÍDEO EXPLICATIU

SERVEI D'ATENCIÓ A HOMES (SAH)

Ajuntament de Barcelona

Mireu el vídeo explicatiu del Servei d'Atenció a Homes (SAH) de l'Ajuntament de Barcelona i prepareu una derivació imaginària a aquest Servei. Com explicaríeu a l'home el servei i les raons per participar-hi?

VEGEU VÍDEO

6

LLISTA DE SERVEIS DE DERIVACIÓ

Tal com hem vist, a Catalunya, com a la resta d'Espanya, hi ha tres tipus de serveis o programes d'atenció a homes que exerceixen violència masclista. A continuació, us exposem els programes que actualment coneixem a Catalunya corresponents al tercer tipus, és a dir, els que ofereixen

informació, assessorament i atenció a homes que exerceixen violències masclistes que hi acudeixen voluntàriament i sense ordre judicial. Els serveis socials bàsics tenen la possibilitat de fer-ne la derivació a aquests serveis.

SERVEI D'ATENCIÓ A HOMES PER A LA PROMOCIÓ DE RELACIONS NO VIOLENTES (SAH)

Entitat

PLURAL centre de masculinitats.
Ajuntament de Barcelona

Direcció

Av. Marquès de l'Argentera, 22
08003 Barcelona

Contacte

Tel.: 93 349 16 10
e-mail: sah@bcn.cat

Tipus de servei

Servei públic i gratuït adreçat a homes més grans de 18 anys que viuen o treballen a Barcelona.

Descripció

Assessorament i tractament adreçat a homes que exerceixen o han exercit violència vers la parella i volen canviar la seva manera de relacionar-se, allunyant-se de les conductes violentes. Accés directe i voluntari.

CATÀLEG INFORMATIU

WEB

SAH JOVES

Entitat

PLURAL centre de masculinitats.
Ajuntament de Barcelona

Direcció

Av. Marquès de l'Argentera, 22
08003 Barcelona

Contacte

Tel.: 93 349 16 10
e-mail: sah_joves@bcn.cat

Tipus de servei

Servei públic i gratuït adreçat a joves de 12 a 17 anys que visquin, estudiïn o treballin a Barcelona.

Descripció

Servei gratuït de l'Ajuntament de Barcelona adreçat a joves que volen viure les seves relacions afectives de manera positiva, saludable i lliure de violències.

CATÀLEG INFORMATIU

WEB

UNITAT DE PSICOTERÀPIA FAMILIAR I DE GÈNERE

Entitat

Institut d'Assistència Sanitària

Direcció

Parc Hospitalari Martí i Julià.
C/ Dr. Castany, s/n. 17190 Salt

Contacte

Tel.:675 782 479

WEB

Tipus de servei

Servei públic i gratuït adreçat a qualsevol persona que voluntàriament vulgui que l'ajudin per superar els comportaments d'abús envers qualsevol membre de la seva família. No és necessari que estigui convivint actualment amb la parella.

Descripció

Ofereix atenció a persones que, a causa de les dificultats que tenen per relacionar-se amb el seu entorn afectiu, manifesten conductes d'abús amb les persones que les envolten.

PROGRAMA D'ATENCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE - HOMES (PAI-H)

Entitat

Associació Conexus

Direcció

c/ Consell de Cent, 419, 3r 2a.
08009 Barcelona

Contacte

Tel. 93 217 16 46
e-mail: atencio@conexus.cat

WEB

Tipus de servei

Servei privat (subvencionat), amb un copagament de 20 euros/sessió per als homes que tenen prou recursos econòmics. Adreçat a homes més gran de 18 anys.

Descripció

Per a homes que exerceixen o han exercit algun tipus de violència vers les seves parelles o els seus fills i filles, i vulguin aturar-la voluntàriament (programa del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya).

PROGRAMA D'ATENCIÓ I REINSERCIÓ PER A HOMES (ARHOM)

Entitat

Fundació AGI

Direcció

c/ Pau Claris, 138, 6è 4a.
08009 Barcelona

Contacte

Tel.: 93 488 08 45 / 93 487 24 37
e-mail: info@fundacioagi.org
e-mail: atencio@conexus.cat

Tipus de servei

Servei gratuït adreçat a joves i adults a partir de 16 anys de la comarca de l'Anoia, només per derivació professional.

Descripció

Es preveu la violència intrafamiliar mitjançant l'acompanyament psicoterapèutic en situacions de dificultat i atén homes que han exercit maltractament perquè puguin modificar-ne les pautes relacionals.

SERVEI D'ATENCIÓ A HOMES DE LES TERRES DE L'EBRE (SAH-TE)

Entitat

Grup d'Esplai Blanquerna

Direcció

Pl. Mossèn Sol, 3 43500 Tortosa

Contacte

Tel.: 977 279 293

e-mail: sahte@esplaiblanquerna.com

WEB

Tipus de servei

Servei gratuït per a homes que volen canviar la manera de viure les seves relacions afectives, en els àmbits de la parella, familiar i comunitari.

Descripció

S'ofereix atenció psicològica per poder construir relacions saludables i positives, informació i assessorament, així com tallers i activitats de prevenció.

SERVEI D'ATENCIÓ A HOMES JOVES DE LES TERRES DE L'EBRE (SAHTE JOVES)

Entitat

Associació Atzavara-arrels

Direcció

C/ Poeta Vicent García, 3

43500 Tortosa

Contacte

Tel.: 649 644 874

e-mail: sahtejoves@gmail.com

WEB

Tipus de servei

Servei gratuït adreçat a homes joves, d'entre 15 i 21 anys, que han exercit, exerceixen o creuen que poden arribar a exercir violència masclista en les seves relacions afectives.

Descripció

Es tracta d'una intervenció psicosocial en què es treballen diferents aspectes sobre la violència que s'exerceix, la masculinitat, l'educació emocional, entre d'altres, perquè puguin arribar a establir relacions afectivosexuals lliures de violència.

PROGRAMA ETHOS D'ATENCIÓ A HOMES

Entitat

El Safareig

Direcció

C/ de les Vinyes, 11C,
08290 Cerdanyola del Vallès

Contacte

Tel.: 644 55 72 73

e-mail: safareig@safareig.org

Tipus de servei

Servei gratuït. Dirigit a: Homes homes amb problemes de violència amb la parella, les filles, o les dones del seu entorn.

Descripció

Espai de Tractament per a Homes des de una Orientació no Sexista, un espai individual d'escolta i de tractament voluntari, amb orientació no sexista. També grups de conversa amb homes que tenen prejudicis masclistes.

SERVEI D'ATENCIÓ A HOMES (SAH)

Entitat

Ajuntament de Tarragona

Direcció

Pl. Imperial Tàrraco, 1
43005 Tarragona

Contacte

Tel.: 673 752 109
e-mail: sah@tarragona.cat

Tipus de servei

Servei gratuït. Dirigit a: homes majors d'edat i joves menors d'edat (amb la corresponent autorització familiar) que han exercit o exerceixen qualsevol tipus de violència masclista en qualsevol àmbit i / o que vulguin evolucionar cap a models de masculinitats més igualitaris.

Descripció

- Un espai de reflexió i assessorament per la construcció de noves formes de masculinitat.
- Tractament individual i grupal per a homes i joves immersos en relacions interpersonals conflictives caracteritzades per la desigualtat i les actituds violentes.
- Accions de divulgació dirigides a la sensibilització i prevenció de la violència masclista.

CIRCUIT I CRITERIS DE DERIVACIÓ

WEB

7

7

BIBLIOGRAFIA

PROYECTO ENGAGE (2019) | Engage. Guía para profesionales que interactúan con hombres que ejercen violencia de género. Online, a www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/ENGAGE/engage_ES_190312_web.pdf

JENKINS, A. (1990) | *Invitations to responsibility: The therapeutic engagement of men who are violent and abusive*. Adelaide: Dulwich Centre Publications.

MILLER, W. R. & ROLLNICK, S. (1991) | *Motivational interviewing: Preparing people to change addictive behavior*. Nova York: Guilford Press.

IWI, K. & NEWMAN, C. (2015) | *Engaging with Perpetrators of Domestic Violence: Practical Techniques for Early Intervention*. Londres: Jessica Kingsley Publisher.

